

SEMANARI ILUSTRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIS
Número Extraordinari

15 CENTIMS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. 2
Los suscriptors del interior reben
las obres del folletí encuadernades.

SURT LOS DISSAPTES

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, segón.
Buss' a la escala

15 CÉNTIMOS

PREUS DE CADA NUMERO:
Número corrent. 10 cts.
extraordinari. 15 »
Los números atrassats son al mateix preu y sense folletí.

Dotzé Petit Concurs

FALLO

Era de esperar que aquest Concurs fos concorregut; y aixís efectivament ha passat.

S'han presentat 38 autors á disputarse lo premi ofert per nostra Redacció, havent entre tots enviat 182 Pensaments de variadíssim género, escullits dels camps de la filosofia, de la política y del bon humor.

Després d'un exámen fet á conciencia, com ho han confirmat los anteriors fallos, la opinió unànim del Jurat s'ha mostrat favorable al segón pensament del plech número 9, que resulta esser original de D. Joan Ribas y Carreras, de Blanes.

Lo Pensament premiat serà publicat en lo número vinent, podent l'autor passar quan vulgui á recullir lo poema *Cap de ferro* luxosament encuadernat, que es lo que vam prometre donar al guanyador del Concurs.

Molts son los autors quals originals mereixen los honors de la publicació, y aixís ho veurán complert en breu.

La Redacció queda cada dia més agrabida del éxito que han lograt sos Petits Concursos, per quin motiu próximamente convocarà lo Tretzé per mantenir viva tan noble lluyta, entre sos numerosos colaboradors.

P. A. del J. C.
Lo Secretari,
J. XIMENO PLANAS.

EXCELENCIORI

DRAMA ORIENTAL

Lord Gronswich era un sabi; pero no un sabi vulgar, d'aquells que únicament atresoran dintre las capsetas de sota la closca, nieradas de ciencia; sino un sabi, que de més á més del tresor de sos coneixements múltiples, possechia lo respectable talent de tenir depositadas en lo Banc de Londres un milió de lliuras esterlinas, amen d'esser senyor de tot un gran comptat en lo territori britanic; quals rendas no había sapigut may á quant pujavan.

Per un home de qualitats tant selectas, lo mon era petit, y després d'haver recorregut desde Trípoli al Cap de Bona Esperança y de la Senagambia á las Costas de Mozambique, habent passejat avants desde la India Inglesa als llindars de més ensa de la regió siberica y desde l'estret de Magallanes als territoris salvatges del nostre dels Estats Units; sabent com sabia l'Europa pas á pas y habent fet l'obligat viatje al Pol glacial ártic; cansat de tot, decidí dedicarse tranquilament á dos de sas passions predominants entre sos estudis cosmopolitas, es á dir, á l'astronomia y á la botànica.

De caràcter concentrat, observador fins à la mania fugí del contacte del mon extern y fixà la residència seva à la capital d' un petit estat, de govern despotich, enclavat allà entre l' imperi central del Assia y la Illegendaria nacionalitat Persa. Aquí, digué ell, lluny de las convulsions del mon que 's mou vertiginós y 'm destorba de mas especulacions científicas, estudiare à las mevas, los astres del cel, las herbas de la terra, y poderós com soch, si vull dedicarme à experiments sociològichs, l' home en brut, de la comarca aquesta, serà font inagotable d' observació y base de càlcul pràctich esperimental pera constituir una societat nova, filla del fruyt de la confecció meva. Aquí estaré bé.

Al esvanit sultanet que tenia aquella terra sota peu y que passava opipara vida entre mitj de 132 odaliscas, constituhint una de las sevas diversions mes plahivolas presenciar à plassa tancada la degollació dels esclaus fets presoners en guerras de vehins, fácil li va ser comprarlo mercés à regalets esplèndits, als quals correspongué lo soberà assiàtic, donantli un palau y servents.

Allí s' estava com à cal sogre, (com se sol dir); y constant en sa afició, feu construir una colossal torre, que ni la mateixa Eiffel ha estat més alta, hont hi col·locà un telescopi monstruo fet espressament à Berlin. Del seu palau à la torre observatori s' hi anaba per camí soterrani y una via igual lo duya desde la torre à las fragositats del bosch.

Unicament l' hi faltaba telèfono pera comunicarse ab Europa, que per lo demés, de revistas heterogèneas ne rebia à dotzenas y de cuartillas y probas d' impremta ne circulabán sovint paquets respectables, donchs que desde son retiro confeccionaba llibres que constituhian un aconteixement al arribar à la casa de Leipzig encarregada de editarlos y distribuirlos gratis entre 'ls homes eminents, las corporacions doctas y 'ls amateurs que 'ls solicitaban.

Perque nostre home era aixis; qué n' havia de fer dels diners? .

Pera l' aislament del contacte ab sos colegas d' Europa y Amèrica, tenia adoptatia una mida única.

A Teheran, residia son banquer y ab ell s' entenia pera las relacions de quant li convenia; y à Teheran anaban consignats tots los encàrrechs à nom del banquer desde l' periòdich als productes que rebia pera son ben provehit laboratori químich, hont s' hi veia simètricament collocat, desde l' aixarcç delicios fet d' arrels de plantas típicas à la bombona pena de nitro-glicerina.

Als pochs anys, ell era i' amo del pais, y mentres la seva fama ressonaba à Europa y lo seu nom se pronunciava ab respecte y misteri en los salons d' Ateneos y Academias; per las regions assiàticas; de boca en boca corria la noticia de sus curas d' enfermetats difícils, així com l' anuncí de las tempestats, eclipses y altres fenòmenos atmosfèrichs, rodejant lo seu nom de veneració supersticiosa.

Casi sempre l' haurian trobat (passadas las horas que destinaba à la lectura ó redacció de llibres,) à la torre ab l' ull aplicat al telescopi ó al bosch recuilit plantas que classificaba al acte; aixó si no 'l trobaven en lo sotterrani de la torre extrayent lo veneno d' alguna serp verda y guardantlo cuidadosament en pomets de cristall tancats de manera hermética.

Lord Gronswich gosaba de veras; ell que sabia tant,

cada dia aprenia més y, allá en lo profon de son pensament, oviraba què al seu retorn à Londres, cuan la neu dels anys emblanquis lo seu cap, ell fora més gran que Galileo y Darwin, rebent ab justicia l' homenatje del mon civilisat.

Materialista consumat, ell no creya pas en la existència d'una entitat moral en la vida nostra, que funciona al costat de la materialista física y en consecuencia lo que 'n diuhen afectes del cor, no eran altre cosa que resultats d' uns components coneuguts pero barrejats en proporció impossible d' aquilatar y diferents en cada individuo. L' amor, en lo sentit de passió per l' altre sexe, y de entusiasmo per l' art etc. etc. era un desequilibri del organisme y l' acceptaba en si, com à fet incidental y no més.

De teorias aixis, sobre cada un dels misteris que la esfera moral rodeja nostra vila, ne tenia de originalíssimas y aquest caràcter tant analítich, que tot ho volia fondre en lo crisol de sus elucubracions científicas, s' anaba marcant més cada dia en virtut del medi ambient que 'l rodejava, ó sia la naturalesa verge y l' home en esbós, formant contrast ab l' eco del mon real del qual s' havia apartat.

L' Academia de Ciencias de Paris, votà un crèdit de cent mil franchs pera costejar los gastos de viatje del académich que vulgés empendre la buca de Lord Gronswich, pera ferli entrega d' una medalla d' or y titul de soci honorari que havia guanyat ab son llibre *Toxicos orientals*, obra premiada aquell any per la sàbia corporació francesa.

Un membre de la Academia, Mr. Foresteil, geògrafo distingit, que havia coneugut al autor premiat, molt temps avants de la desaparició, s' oferí pera fer la investigació pagantse 'ls gastos; y sentne nombrat per aclamació, marxà als breus dies.

Ningú à Londres, va poguer orientar-lo, y 's dirigi à Leipzig.

La casa editorial de las obras del gran home, únicament pogué ensenyar algunas cartas del banquer de Teheran y dir que d' ell rebian manuscrits y 'l pago de las publicacions.

Aixó ja era un dato ferm: Mr. Foresteil, se provehi de lo indispensable pera tan llarg viatje, y 's dirigi à la celebrada capital de Persia.

* *

Ismael Ager estava en son despatx situat à la plassa-mercàt, donant disposicions pera la marxa d' una caravana que sortia cap à las provincias russas de Siberia, cuan li anuncien una visita d' Europa.

Lo geògrafo francés y lo banquer jueu, tingueren una curta conferència, pero no 's van pas entendrer. L' un recelós, se mostrava reservat respecte la direcció de Lord Gronswich y l' altre desconflat, no atandonà la medalla objecte del viatje, cosa que Ismael va proposar-li, pera fer ell l' entrega.

No per aixó 's desanimà lo académich y tals foren las manyas posades en joch, que als quinze dias se presentava à la propia morada del sabi anglés.

* *

Amina, sultana predilecta, cuarta esposa del soberà

islamita, patia una dolensa estranya; las sevas carns mórbidas anaban minvant cada dia y lo marit, que concedia á n' ella, ben bé la cincuentena part del amor que professaba á las 132 que se 'l repartian, estava trist, cap ficat.

Lord Gronswich había sigut cridat al palau real y rebuit de sa ridícula magestat, lo manament exprés de cuidar y curar á la malalta, manament que va rebrer de mal agrado, puig li agradaba poch tractar ab donas y ab donas sultanas, encara menos.

La malaltia feya progressos ràpits, la vida s' escapa per moments d' aquell cos poch avants tant hermos y bellugadis, y era impotent pera salvarla la ciencia de Lord Gronswich.

Era de debó un cas amohinós, y de bona gana hauria tingut consulta ab algun professor entés, pera lliurar part de la responsabilitat.

En tals moments la arribada d' un académich de la Ciencias de Paris, podia tenirse per providencial; aixís es, que fou rebut ab alegría.

Mr. Foresteil, se presentá ceremoniós, y á falta de i fes l' exordi de la seva introducció, ho feu tot sol, d' una manera acabada.

Los dos sabis intimaren aviat y tot lo empenyo del foraster se reconcentrá de seguit en averiguar lo móvil del ascetisme del inglés y en explorar lo seu intent probable de retorn á Europa.

¡Quin triomf, si lograba endursel y presentarlo á Paris en plena sessió de la Academia!

Per sa part Milord, lo satisfeya la distinció de que havia sigut obiecte y lo seu amor propi s' afalagaba ab lo ressó que lo seu nom havia fet, desde aquell recó de mon. Sos cèlculs y procediments, no habiar fallat, caminaba en vers la aureola de la gloria, de la inmortalitat.

Després de llarga estona de conversá, de prompte, Milord s' aixeca grave y diu:—Perdoneu amich, tinch una obligació que cumplir al harém real; ja 'ns tornarem á veurer.

—No, per Deu, una ocasió aixís, no la vull perdre, vinch ab vos.

—Impossible—contestá un tant turbat l' inglés,—si fosseu metje, prestariau favor; sou geògrafo, y no 's tracta pas de topografia en la delicada comanda que allí 'm portà.

—Alguna dona malalta? Soch jo una especialitat pera la curació de donas; n' hi tret algunas de las portas de la mort; amich meu, repeteixo que vinch ab vos.

—Aqui hi ha sultan que talla caps.

—Pero no de francesos.—Vinch.

* * *

Las guardias del departament de donas en lo Palau real, deixaren lliure 'l pas al doctor y al seu acompañant, pero 'n donaren seguidament noticia al sultan.

Aquell se personá á las habitacions del harém y prescriu la visita facultativa.

Mr. Foresteil, se incliná humil davant lo soberá y Milord, feu sa presentació dient:—Un amich que acaba d' arribar d'Europa; es especialista en malalties de donas, vindrà ve una consulta.

S. M. no 's mostrá contrariat, ans al contrari, posá dos esclaus negres á las ordres del geògrafo y manà fos

obechit de las guardias, sempre que volgués entrar en lo palau pera visitar á la huri, ó pera dar á n' ell, noticias de sa salut.

Lo compromis estava contret.

¿Cóm se 'n surtiria?

J. BRU.

(Acabarà.)

LO DEL DIA

—Que si 'ls xinos... que si 'l japonesos... Ba, ba... Al cap y á la fi, que pot succehir, que no 'ns envihin fanals ni banos? Ja 'n sabém... ¡Sobretot fanals!

L' apotecari Cantells

«Fá temps que l' estimo, Gertrudis, hermosa y sé que vosté m' estima. Lo seu marit es lo meu amich més intim; qué hí fá! l' amor pot més que la amistat, més que 'l deber. Aixís es la vida... En Pere es tan pau que no s' adonará de rés...»

—Pillo murmurá febrosament ab la gola seca per la rabi, D. Pere Cantells, apotecari de gran fama, que acabava de trovar aquella missiva amagada al calaix d' un secreter de la seva dona, secreter que havia ousydosament obert ab una clau falsa, en un moment que la seva senyora havia surtit.

—Pillo! reprengué ab més energia sentintse aumentar la ira; miserable estúpit! Ell, en Ramonet! lo company més apreciat! més qu' un germá! Ah! pérflida Gertrudis! Ah! amich culpable!

—Vetaquí perqué fa un cuant temps que nota certa aparenta fredor entre 'ls dos. Ho fan per fingir!

Extrenyentse los punys, se passejava á grans passas per l' habitació.

Meditava una venjansa terrible, però quina? Matar á en Ramón y després matarselle ell desseguida? Aixó seria afegirhi la pell! Matarlo á ell y després á la seva dona? Alashoras quedava tot sol á n' aquest mon! Y si matava nò més á n' en Ramon? Justa! Pero cóm? Per la violència? En Ramon era forsut y 's defensaria. Per trahició? Certament. Li clavaría un punyal? No, perque ferit y tot, podria tornarishil. Donchs un arma de foc? Era tan poch amich del soroll! Quedava 'l veneno. Oh! si, un veneno rápid, tremendo, dels qu' ell té á la botiga. La extrignina per exemple, que no deixa altre rastre que 'l d' una ràpida rigidez espasmòdica. Faltava trovar la manera de donarli. Ans que tot, evitar l' escàndol. Convenia que 'n Ramon aparentés morir d' un atac natural, com lo de un apoplèxich qualsevol. Aixís quedaria venjat y ningú s' enteraria de la seva desgracia. Durant la curta agonia de la víctima, encara tindria temps d'injuriarlo una mica, retrayentli la seva infamia. Pero per aixó convindria estar rigurosament

sols. Si, lo convidaria á dinar al restaurant fundancho en un motiu qualsevol. Colocaria lo veneno al vi. Pero com? per ferho d' amagat Aprofitant un moment de distracció, tirantlo á la salsa del seu plat? Y si ell sorprenia 'l mohiment? Alashoras tot perdut.

Lo senyor Pere, reexifond llarch temps abont podria colocar lo venenó. Tot d' un plegat se doná un cop al front; jo ho havia trovat. Lo procediment era ingenios. En Ramon no feya cap apat que no tingües un sifon á taula, era molt aficionat á veurer lo vi ab carbònica.

Ell arriarria avans al restaurant, com á deber del que convida, y, tranquilament, un cop lo camarer hagués arreglat la taula, colocaria la estrignina dintre 'l canó de plom del sifon. Quedava tot resolt! La boleta per lo raig imputós sortiria desseguida, fins si volia per apparentar naturalitat, podia beuren ell després sens cap classe de perill.

—No hi falta res, Jaume?

—No, senyor Cantells. Los encurtits ja son á taula.
—Has posat un sifon?

—Mírissel. Es d' un fabricant nou... funcionan molt bé.

—Quan vingui aquell senyor que t' hi dit, acompanyal. L' esperaré aquí.

Lo camarer saludá y sorti del quart.

En Cantells no perdé moment. Tragué la boleta que la duya á la butxaca de la ermilla embolicada en un paper de fumar, y la colocà cuidadosament en lo canó del sifon. Tingué 'l temps just.

—Ola, company!

—Que tal, Ramon.

—Noy, has tingut una bona idea. Anyoraba un dinar á la fonda. Diantre de Cantells, sempre te 'n pensas una!

—No ho sabs encare bé, pensá l' apotecari.

Comensá 'l dinar ab un arrós á la marinesca qu' estava á un punt tant acertat qu' en Ramon torná á repetir: dient avants d' empredre 'l segon plat y tot posantse vi:

—Será cuestió de veurehi una mica.

—Ah, mira, t' hi fet portá sifon.

Y en Pere mataix li acabá d' omplir la copa. Després se 'n posà ell pera ab ma tan tremolosa que 's mullà la cara y esquitxà tota la taula.

Portaren dues perdius rostidas y en Ramon se 'n serví una y un cop acabada, se 'n cruspí mixta més del seu company.

En Cantells ni casi menjava. Estava anguniós. No veya cap síntoma alarmant y això 'l tenia preocupat.

—Tarda, pero 'l resultat serà tremendol pensava l' apotecari. Potser algun fenòmeno digestiu retarda 'l acció de 'l estrignina!

—Escolta, li digué e. Ramon ab tó afectuós y solemn' alhora. Fa días que desitjo ferte una confidència. Vaig duxtar un moment de la fidelitat de la teva dona.

—S' ha vist cinismel pensá l' apotecari.

—Y com per rès del mon voldria que t'enganyés vaig determinar posar á prova la seva fidelitat. Se per experiéncia, sense ganas d' alabarмен que una dona que 'm resisteixi es inutil que ho intenti ningú més. Fa cosa d' un més que vareig enviarli una declaració incendiaria d' aquelles que son tret segü. .

—Qué? digué 'n Cantells ab angunia.

—Se resistí admirablement, amenassantme de dirtho tot si jo insistia. Fins se guardà la carta comprometedora, per ensenyártela, segons digué, á la més petita inconveniència per part meva. No t'has ficsat que fà cosa d' un mes que 'm fà mala cara?. Ah! amich meu, permetme que t'abressi, gràcias á mi, pots descansar y estar segur de la fidelitat de la teva dona...

En Cantells quedà estupefacte de sorpresa y d' indignació contra ell mateix. Refusà com boig l'abressada

L' Antonet, la rata y 'l gat

—Ja 't tinch rata. A veurer si sabs de nadar?...

—Ay que s'ofega...

—Cóm podria ferho?

—Apa mixeta...

...ves si la trovas.

...Dihuen que 's tan ratado...

del amich y caigué damunt del sofá murmurant ab veu enroglida: Assistencial assistencial!

Espantat, lo pobres Ramon cridá 'n en Jaume. L' apotecari, víctima del remordiment, estigué un rato desvanescut. Quan retornà en si, mitx atontat, senyalà 'n en Jaume, lo sifon mixt buit, repetint ab mirada esgarriada:

—¡Lo sifon, lo sifon!

—Ah! comprehenc, digué senzillament en Jaume. L' aigua del nou fabricant? No pot haverli fet mal. Mentre lo seu amich y vestó se saludaban, jo he cambiat lo sifon qu' havia dut primerament...

—Gracias, Deu meu! exclamá en Cantells.

Y boig d' alegría se llenà als brassos de 'n Ramon, qu' estava mitj escamat, cridantli: Salvat, salvat!

—Jaume? digué tornant á paleixer de nou.

—Diguí?

—Qué 'n' has fet del sifon qu' havias dut primé?

—Li dut als que dinan aquí 'l costat, porque m' han demanat la nova marca.

En Cantells surti disparat cap al menjador del cos-

lat, ahont hi dinavan ab gran alegria unas cuanias parellas joves, y arrebatà lo sifon de las mans d' una senyoreta que 'n' aquell moment anava á servirsen:

—¡No 'l toqui, desgraciada, no 'l toqui pa!

—Y ara, qui vol aquest imprudent? exclamá un individuo prenent lo sifon.

—A fora! Treyéu aquest ximple, digueren varias veus.

Després d' alguns castanyots lo tragueren á fora. Tremolant espatat, suplicant digué 'n en Jaume:

—No 's hi deixeu pas veurer sifon d' aquell...

—Pero si no es ja 'l mateix, respondé en Jaume apurat. Al anar á durlos lo que tenian vestés, he volgut llençar los primers raigs á terra, com tením per costum, y com no anava prou bé, li he cambiat per un altre.

—Los primers raigs á terra... pensá en Cantells. Alashoras lo veneno ha sigut llençat, inutilitat á temps... Cap perill per ningú! Tothom salvat! Gracias, Deu meu!

Y sentí qu' invadia lo seu cor tranquila y misteriosa acció de gràcies

—Cá, res, un excés de febre. Aquesta calor! digué baix, en Ramon á la senyora Gertrudis, al arriar ab lo seu marit.

Al endemà l' apotecari, estava perfectament bé. Restablerta sa tranquilitat, no pensá mes qu' en redoblar las atencions d' afecte pera sa esposa y pera l' amich tan injustament dumptat. Per l' amich encare com aquell! E- Ramon havia dit la veritat. Pero per sa dona, no! Si va resistir a n' en Ramon era porque tenia, ja feya temps, tráfechs ab un altre.

—Y 'l pobres Cantells confiat com si tal cosa!
¡Cá! ¡Si hi ha home qu' hi té una pega!

Trasplantat per J. XIMENO.

PLANYS

Enriqueta, bella nina, la d' accent de serafí, sempre penso ab tú, estimada, y fè això 'm don grans fatichs; si un original me portan d' un autor molt distingit com que penso ab tú, al compondere, com que 't veig, distribuint, sempre cuan ja ne trech procas no diu ré de lo que, escrit hi há en l' original, y un hora tenen las pínss mos dits; la u ha de sé una n, la efe ele un' efe i, si ha de dir «republicano» poso «hermosas» quin fatich! si paraulas subrayadas hi há en un article, jay de mi... en lloc de posá cursiva poso de negres del sis; penso ab tú; la meva caixa sembla un' Holla (1) tot sovint «ls paquets se m' empastellan al posá 'ls al gateril» «l' compenedó (ò cultura) cada instant me cau dels dits, may al acabé la línia poso «divisions» oblis, oblis si: puig tú, Enriqueta, has de trastornar l' espirit d' aquest malhumorat caixé de ton cor gentil, que si 'l menyspreuhas, la caixa li portarà al Cementir.

FRANCESCH TORRES

(1) Paraula acostumada entre los del ofici.

SERVEY DE RORA

SANS.—Durant l' actual Festa Major no faltarán en aquesta important població diversions pera tots los gustos.

Referent á espectacles teatrals podém anunciar que la important Societat L' Ateneo inaugurarà una magnifica sala d' espectacles, posant en escena sarsuelas castellanas baix la direcció del Mtre Cotó.

La companyia Montserrat de la que 'n forma part lo celebrat tenor Casañas, té á son càrrec l' espectacle anunciat en la Societat L' Harmonia.

La funció anunciada per ahí en lo Pacto Fraternal, terminaba ab la divertida pessa «Cap y Cua.»

Lo del mateix dia en lo Centre Tradicionalista era composta per un drama castellà y las divertidas sarsuelas «La Marmota» y «Setze jutjes. »

Y per fi, en La Americana de Sans se inauguraba lo teatro ab lo dramà «Un jefe de la Coronela» y la humorada «De panxa al sol.»—X.

BLANES.—Lo dia 15 del corrent tingué lloch lo benefici del galán jove cómich D. Ricardo Simó Raso, esculint pera dita funció dos comedias y un monólech, castellà tot. La execució fou bona, distingintshi lo beneficiat y essent la entrada la millor de la present temporada.

Lo 19, ab dos altres comedias se efectuá lo benefici de la companyia dedicat al públich en general, lo que 'm fa creurer que seria l' última de la temporada, com vaig sentir que 's deya aquell dia per los corredors del teatro.—J. A. B.

ESPARRAGUERA.—Diumenge 12 del corrent, en lo Centre «El Porvenir Esparraguense» tingué lloch una funció dramática familiar, que després d' una producció castellana, se posá en escena per segona vegada l' humorístich y bonich monólech «Un Rey de Pega», que agradá molt á la numerosa concurrencia, donant fi ab la bonica comedia «Castor y Polux», cual desempenyo fou bastant regular.—F. B.

GRANOLLERS.—En lo teatro de «La Union Liberal» lo dia 12 se representaren ab felís èxit per la tarde y la nit produccions castellanas dirigidas per lo primer actor Sr. Parera. La concurrencia escassa.

La representació per la companyia de aficionats baix la direcció del Sr. Novel's que 's donà de «Las joyas de la Roser» en lo teatro del Cassino, va esser regularment interpretada.—C.

TARRASSA.—La companyia que dirigeix D. Enrich Borrás, ha comensat ja la temporada d' istiu, la qual promet ser lucrativa per la empresa y agradable pel públich.

S' han representat «L' Hostalera de la Vall» y «L' àliga negra», las cuales obras han sigut un nou triomf pel Sr. Borrás per lo magistral que representa los seus papers respectius.

En conjunt, la primera sorti mes ajustada que la se gona, á causa sens dubte de que debian estar mes ben repartits los papers. En «L' àliga negra» lo Sr. Llorente encarregat del paper de «Maristany» se portá com un comparsa.

S' han posat las pessas «Lo que no vulgas per tu...» «Sense argument» y «Lo testament de l' oncle» que s' han aplaudit.—LL

CALDAS DE MONTBUY.—La companyia que en lo «Casino Caldense» dirigeix l' aplaudit primer actor Sr. Molgosa, està posant en escena un escullit repertori d' obras catalanas, intercalanhi alguna sarsuela castellana.

Diumenge passat representá la bonica sarsueleta «Un músic de Regiment» y las pessas «Richs, Rochs y Ruchs» y «Un mestre de minyons», qu' obtingueren un desempenyo molt notable.

Divendres dia 10, se verifiquen las probas referents á unir telefònicament aquesta vila ab Barcelona, las que donaren molt bon resultat. Crech que aviat passará al servei del públich, tan important millora.—G. X.

CANTARS

He provat jo d' estimar,
y, he trovat per ma desditxa,
la més negra ir.gratitud
qu' imaginar no es possible

Lo cálzer del dolor
vaig tastar un dia,
al que 't dongui mon cor
joh bella aymia!

Las nenas son com las flors,
á l' Estiu son molt bonicas,
mes al entrar al Hiverr
nenas y flors se mostian.

SALVADOR BORRUT y SOLÉ

TEATROS LOCALES

TÍVOIA.—Mentreva va adelantantse l' important decorat de la nova obra *Miss Robinson*, quin estreno s' anuncia pera la pròxima setmana, s' ha continuat durant la present, posant en escena las més celebradas sarsuelas del repertori.

NOVETATS.—Continua la companyia de ópera italiana. Dimecres se donà la primera representació de *Jone*, obtenint acabat conjunt baix la batuta del Mtre. Goula (fill.)

ELDORADO.—No sabém á qué atribuirho pero es un fet que, tota companyia extrangera que 'ns visita y resulta digne del favor públich, aquesta distinció no la obté fins que s' aproximan las últimas representacions. Alashoras tot es dòndrers de que se 'n vagin tan aviat, cuan lo sensible està en no haverhi concorregut avans. Per aquest mateix motiu las representacions de la companyia Gargano, tocan á sa fi y lo teatro se ven, ara, cada nit més concorregut

La traducció de *El duo de la Africana* al italiá, está cuidadosament feta. En lo desempenyo sobresurt, especialment, lo senyor Piracini en lo paper d' empressari.

Dimars se verificá lo benefici del celebrat artista Aristide Gargano, qui entusiasmá al públich.

GRANVÍA.—*La romeria del Halcon* no es cap gracia parodia de *La verbena de la Paloma* y sí un humillant escarni de tan preciosa obra. Ni s'hi nota gust, ni bon sentit, ni rés. Fentl favor y prenetho á broma, podria aplicarseli lo calificatiu del cartell *buñoleria* que 'n lo figurat edifici, de la dreta, surt en lo segon quadro de tal esperpento. Lo més extraordinari está en que, sapiguerse que á Madrid sigué xiulada, nos la presentin aquí. Potser se confiá salvarla ab un nou retal final... que tal cosa sembla un pas doble molt animat, ab amaniment de banda y tot, y que no hi treu nas à res. Ab tot y aixis 'o salva-vidas final, no lliurá aquell cùmul de tontadas sense substancia, fentlas naufragar lo públich, ab justa y ruidosa protesta.

Segueixen representantse ab aplauso altres obras, preparantse l'estreno d'algunes. Es per lo que mereix aplauso la empresa, per la vida activa que porta.

JARDÍ ESPANYOL.—Dimars, ab una gran entrada, tingué lloch lo benefici del simpàtic còmic Joseph M. Alfonso.

La sara uela *Ali-Oli* continua mereixent la distinció del públich.

Se comenta molt la manera ab que la casa prodiga l'anunci d'estrenos d'obras, que sense darlas á conèixer, desapareixen per escotilló, com per art d'encantament.

CIRCO ECUESTRE.—Lo rengló de la pantomima ha posat boues arrels entre 'ls demés géneros que ab gust saboreja 'avuy nostre públich. Per aquest motiu segueix essent molt y molt aplaudida, la *troupe* Adams. Ultimament ha tingut lloch ab gran acceptació la representa de *Don Joan de Serrallonga* del Sr. Guerra. S'anuncia l'estreno de *Simon el veterano*, composta per lo mateix autor.

LABRUGUERA.

La vida en lo ferro-carril.

La inspecció de bitllets.

EPIGRAMA

A ca 'n Roure, drogueria,
hi va anà 'l pagès Bernat;
servirlo en Roure volia
y aquell digué:—Vull sulfat.
—¿Quina classe? digué en Roure
y 'l pagès:—Ves quin descuit!
no se si m' han dit de cour
ó si m' han dit sulfat *cuit*.

PRÓSPER GÁNDARA

ROMAS

—En lo present número comensan las 16 primeras planas de la bonica comedia *Tot per ella!*, última producció del distingit escriptor D. Antoni Careta y Vidal, estrenada ab molt èxit, en la passada temporada teatral del Romea. En lo número vinent, que també serà extraordinari, acabarà l'obra quina publicació 'avuy comensa.

—Ha sigut impresa y s'ha posat á la venda al preu de 2 rals la sarsuela *Ali-Oli* que ab tan èxit s'estrená y continua representantse en lo Jardi Espanyol. Poden dirigirse las demandas á l'Administració d'aquest periódich.

—Diumenge passat á Sans se doná una representació del preciós drama de Soler, *Lo Contramesestre*, fentse mereixedors de molts aplausos, los senyors Voltas, Artiaga y Surdé, com també, per l'acertada direcció, lo senyor Artiaga pare.

—En la societat Ramon de la Cruz, diumenge per la nit se representaren las sarsuelas catalanas *Per una solfa* y *Ki ki ri-ki* obtenint, especialment l'última, molt bon desempenyo.

—Las bonicas obretas *Gos y Gat* y *Lo Vigilant* formaren part del variat programa de la funció que anuncià pera diumenge passat la distingida Societat *La florida*.

—En lo número vinent nos ocuparem ab la detenció qu'és mereix, del important acte anunciat per ahí á la tarda del Certamen literari de San.

—A 101 han arrivat las composicions que ha rebut la Lliga Regional de Manresa pera l' tercer certamen literari que convocà.

—Se trovan estiuhejant en Alhama de Aragó, l'aplaudit autor dramàtic Cesari Palencia y la senyora Maria Tubau.

—La setmana passada estigué en nostra ciutat de pas pera Madrid, lo distingit escriptor Melcior de Pala.

—Dissapte passat se celebrá en la vinya vila de Gracia l'acte de repartir los premis del certamen del Centre Graciense. La festa sigué brillant. Entre 'ls que obtingueren premis recordém als senyors Coca y Collado, Ayhé y Rabell, Franquet, Riera y Bertran, Barbanay, Rius y Rocamora.

—La setmana passada en la bonica població Hospitalet tingué lloch ab gran solemnitat la colocació de la primera pedra de la nova casa de la vila que s'edificará en memoria del inolvidable catalanista y autor dramàtic Rossendo Arús y Arderiu.

—Don Emili Mario, director del teatro de la Comedia de Madrid, ha escriturat pera sa companyia á Don Fernando Diaz de Mendoza, gran d'Espanya, fill del comte de Balazote, marqués de Fontanar, germà de la comtesa de Sant Lluís, gendre de la Duquesa de la Torre etc. etc..

Si á tots aquests títuls pot anyadirhi lo d'eminencia artística, ja anirém bé.

—Es probable, que 'n l'ivern vinent, la companyia de Donya Maria Tubau actuhi en lo Teatro Principal d'aquesta ciutat.

—En la última funció donada per la Reunió Familiar Bartrina, s'estrená un esbós dramàtic titulat *Padre!*

original de D. Emili Adzerol que signé rebut ab aplau-
so per la concurrencia qu' era numerosa y distinguida.

—Ab la composició *Mal d' ausencia* l' inspirat poeta
D. Joseph Cortils y Vieta ha obtingut lo premi que oferia D. Miquel García Mariño, en lo Certámen de Sans.

—En lo Tívoli de Vilanova aquest vespre tindrà lloch
una escullida funció á benefici del tenor cómich senyor
Sanchez. Lo programa, s' ha anunciat en forma d' un
periódich humorístich.

CUL DE SACH

Un comediant se presenta demanant contrata á un, em-
pressari novell.

—Y que sab fer vosté?

—Faig barbas....

—No farém rés! La empresa ja te perruquer de la
casa.

—Una... dues... tres... quatre... quatre ratllas
son: á dos rals cada una. Vuit rals valdrá.

—Y no pot ser menos?

—Sobra una paraula y trayentla no mes ne val-
drà sis.

—Oh! Donchs tregui lo de «honrada».

—Hont vas tan corrents?

—Ola! A ca 'l gobernador pera que m' aprobin
uns Estatuts d' una societat nova.

—Un' altra?

—Com que aquella ja sabs com va acabar... En
Cirera 'l Caixer...

—Ja! Aquell alt...

—Just: va guillar ab los quartos.

—Y á quí penseu fer caixer ara?

—Al que tingua las camas més curtas.

LAMBERT ESCALER.

Retalls

—Deu lo guard. Venia perque 'm posés aquest
anunci.

—Qué te de dir?

—«Una señora honrada, desea servir á un señor
solo. Razon ...»

—Permétim.

—Valdrá molt?

Alegoria de la última obra de M. Figuerola Aldrofú.

EDIGMAS

TARGETA

ABELARDO FONTANALS.

ARMANDO MILOR.

Formar ab aquestas lletras, lo titul d' un
drama catalá y també lo nom y apellido del
seu autor.

RAMÓN MARTÍ.

SOBRE D' ENCARRECH

AGNA MARIA FULLOSA

SÚRIA

A

RICARDO PEÓ Y JACA

S. PERE DE RIU DE VITLLES

Ab aquestes lletras combinades tenen de
resul tar catorze noms de carrers de Bar-
celona.

TOCH DE LIRA

Correspondencia

Anirà de lo que han remés los senyors N.
Mari, Joseph Refusa, Carlos Bellvè, J. Rovira
Gues, J. T. R., P. Giró y B. de V., Un A.
Vendrellench, M Posiello, Joseph Escachs y
Vived, Gayetá Vidal y Borrut, J. Conangla
Fontanilles, Toch de Lira, Lambert Escaler,
Joseph Alemany Borrás y Just Serra.

Lo demés no vá prou bé.

AVIS

Tots los senyors que desitjin enquadernar
algunes de las obras publicadas en lo folleti
poen passar á verificar lo cambi durant la
present setmana.

Condicions, las anunciadas á son degut
temps.